

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра вірусології, патанатомії та хвороб птиці ім. проф.
І.І.Панікара

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Ветеринарна вірусологія

обов'язковий

Реалізується в межах освітньої програми «Ветеринарна медицина»

за спеціальністю 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2021

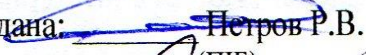
Розробник: Решетило О.І., к.вет.н., доцент
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

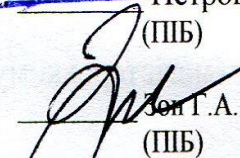
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри вірусології, патанатомії та хвороб птиці ім. проф. Панікара І.І.	протокол від 8 червня 2021 .№ 12
	Завідувач кафедри <u></u> (підпис) <u>Петров Р.В.</u> (прізвище, ініціали)

Погоджено:

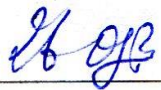
Гарант освітньої програми (підпис) Фотіна Т.І. (ПБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма (підпис) Нечипоренко О.Л. (ПБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: (ПБ) Петров Р.В.

 (ПБ) Фотіна Т.А.

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації (підпис) (ПБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ОК 22. Ветеринарна вірусологія			
2.	Факультет/кафедра	Ветеринарної медицини/ вірусології, патанатомії та хвороб птиці ім. проф. Панікара І.І.			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Ветеринарна медицина /212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-			
6.	Рівень НРК	НРК України – 7 рівень, QF-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень			
7.	Семестр та тривалість вивчення	4-5 семестр, 18 + 18 тижнів			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	4,0			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота	
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
		14 16		16 14	30 30
10.	Мова навчання	Українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Решетило Олександр Іванович			
11.1	Контактна інформація	моб. тел. +380991004548, e-mail- reshetilooi@ukr.net https://vet.snau.edu.ua/kafedri/kafedra-ekonomiki/sklad-kafedri/reshetilo-oleksandr-ivanovich-k-vet-n-docent/			
12.	Загальний опис освітнього компонента	«Ветеринарна вірусологія» – як навчальна дисципліна закладає основи знання про природу систематики; структуру, хімічну будову вірусів; репродукцію і методи культивування вірусів; генетику вірусів; знайомство з патогенезом вірусних захворювань; знайомство з особливостями протівірусного імунітету, засобами і методами діагностики і профілактики			
13.	Мета освітнього компонента	Метою освітнього компонента є формування у студентів глибоких теоретичних знань і практичних навичок з питань загальної будови, властивостей, біологічної ролі вірусів, а також окремих представників основних родин вірусів; особливостей патогенезу вірусних інфекцій; особливостей імунітету та профілактики при вірусних			

		інфекціях та правил діагностики вірусних інфекцій. Вивчення дисципліни виробляє у студентів набуття теоретичних знань, формування професійних навичок та розвиток клінічного мислення при лабораторній діагностиці інфекційних хвороб.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент, будучи основою для клінічних предметів, базується на фундаменті загальнотеоретичних дисциплін: Ветеринарна мікробіологія та імунологія, Цитологія, гістологія, ембріологія, Фізіологія тварин
15.	Політика академічної доброчесності	Здобувачам пояснюють цінність набуття нових знань; цінність та функції академічної доброчесності; повідомляють про неприпустимість плагіату, заохочують до самостійного виконання навчальних завдань, коректного посилання на джерела інформації у разі запозичення наукових матеріалів. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Пимьмові роботи повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0, повторне виконання завдання. Академічне шахрайство (списування, обман, видавання кимось виконаної роботи за власну) – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання повторне виконання несамотійно виконаної роботи з новими вихідними даними; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=278 https://cdn.snau.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=82

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	ПРН ₁	ПРН ₂	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Знати: правила безпеки та роботу з матеріалами, що містять віруси. Обладнання вірусологічної лабораторії. Подрібнювати, гомогенізувати, фільтрувати та дозувати досліджуваний матеріал. Використовувати: фільтри Зейтца, шприци, термостат, інші сучасні лабораторні прилади Знати: форму, розмір та ультраструктуру	+	+	– Усний контроль (участь у дискусії по темі лекції) – Лабораторно-практичний контроль (виконання завдань на лабораторних роботах) – Письмовий контроль (виконання завдань із самостійної роботи,

<p>вірусів (геном, капсид, нуклеокапсид, нуклеоїд, суперкапсид), типи симетрії вірусів. Нуклеїнові кислоти вірусів.</p> <p>Брати проби, транспортувати та проводити первинну обробку патологічного матеріалу для вірусологічного дослідження; використовувати світлову та флуоресцентну мікроскопію у вірусології.</p> <p>Використовувати: центрифуги, гомогенізатори, фільтри, ваги, шприци, дозатори; термостат, світлові та флуоресцентні мікроскопи та інші сучасні лабораторні прилади.</p>			<p>самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань самостійної роботи (результати тестування, підготовка презентацій, презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу))</p> <p>- Вирішення ситуаційних завдань</p>
<p>ДРН 2. Знати морфологію, антигенну структуру, культивування, стійкість у навколишньому середовищі вірусів сказу, хвороби Ауескі, вірусів віспи ссавців та птиці, грипу ссавців та птиці, ящуру, гепатиту каченят імунітет та специфічну профілактику. Проводити лабораторну діагностику хвороб, що викликають вищевказані віруси.</p> <p>Відібрати, консервувати патматеріал, готувати вірусвмістиму суспензію, виявляти віруси в патматеріалі по тільцям-включенням та віріонам, заражати лабораторних тварин та виявляти ознаки розмноження вірусів в організмі заражених лабораторних тварин. Культивувати віруси в курячих ембріонах, культивувати віруси в культурі клітин (приготувати первинну культуру клітин та заразити її вірусом).</p>	+	+	<p>- Усний контроль (участь у дискусії по темі лекції)</p> <p>- Лабораторно-практичний контроль (виконання завдань на лабораторних роботах)</p> <p>- Письмовий контроль (виконання завдань із самостійної роботи, самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань самостійної роботи (результати тестування, підготовка презентацій, презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу))</p> <p>- Вирішення ситуаційних завдань</p>
<p>ДРН 3. Знати морфологічні, біологічні властивості вірусів інфекційного ринотрахеїту, пара- грипу-3, діареї великої рогатої худоби, лейкозу великої рогатої худоби, хвороби Тешена, класичної та африканської чуми свиней, інфекційної анемії коней та африканської чуми однокопитних.</p> <p>Проводити лабораторну діагностику хвороб, що викликають вищевказані віруси. Відібрати вірусвмістимий матеріал, знаходити вірус у вірусвмістимому матеріалі. Поставити попередній діагноз і провести лабораторну діагностику хвороб при вирішенні діагностичних завдань.</p>	+	+	<p>- Усний контроль (участь у дискусії по темі лекції)</p> <p>- Лабораторно-практичний контроль (виконання завдань на лабораторних роботах)</p> <p>- Письмовий контроль (виконання завдань із самостійної роботи, самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань самостійної роботи (результати тестування, підготовка презентацій, презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу))</p> <p>- Вирішення ситуаційних завдань</p> <p>- Підсумковий контроль (розв'язування тестів)</p>
<p>ДРН 4. Знати морфологічні, біологічні властивості вірусів хвороби Ньюкасла,</p>	+	+	<p>- Усний контроль (участь у дискусії по темі лекції)</p>

інфекційного ларинготрахеїту та інфекційного бронхіту птахів, саркоми Рауса та лейкозу птахів, чуми та інфекційного гепатиту собак, міксоматозу та геморагічної хвороби кролів. Проводити лабораторну діагностику хвороб, що викликають вищевказані віруси, імунітет та специфічну профілактику. Титрувати віруси за гемаглютинувальною та інфекційною активністю з оцінкою одиничного ефекту та із статистично оцінюваним ефектом, знаходити вірус чи антитіла до нього в патматеріалі в РЗГА, РЗГАд, РНГАд, РДП. Виявляти, ідентифікувати віруси чи антитіла до них в РН, РНГА, РАЛ, РІФ, ІФА, ПЛР.			<p>– Лабораторно-практичний контроль (виконання завдань на лабораторних роботах)</p> <p>– Письмовий контроль (виконання завдань із самостійної роботи, самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань самостійної роботи (результати тестування, підготовка презентацій, презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу))</p> <p>– Вирішення ситуаційних завдань</p>
---	--	--	---

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	П.з	Лаб. з.	
4 семестр				
Тема 1. Предмет, методи та завдання ветеринарної вірусології. Будова простих та складних вірусів хімічний склад вірусів. Вірусні нуклеїнові кислоти, білки, вуглеводи, ліпіди. Форми симетрії вірусів	2		2	[1, 7, 14, 17, 20]
Тема 2. Класифікація вірусів. Критерії класифікації вірусів. Характеристика родин ДНК-геномних та РНК-геномних вірусів	2			[1, 5, 9, 16, 19]
Тема 3. Репродукція вірусів. Загальні поняття про репродукцію вірусів. Етапи репродукції вірусів.	2			[1, 10, 12, 15, 20]
Тема 4. Генетика вірусів. Структура та функції вірусного гена. Спадкоємність у вірусів. Генетичні ознаки вірусів. Методи селекції вірусів та одержання живих противірусних вакцин.	2			[2, 5, 9, 13, 18]
Тема 5. Патогенез вірусних інфекцій. Патогенез вірусних інфекцій на рівні клітини. Патогенез вірусних інфекцій на рівні організму	2			[1, 6, 8, 17, 21]
Тема 6. Принципи лабораторної діагностики вірусних хвороб. Принципи вірусологічного дослідження та його послідовність.	2		8	[2, 4, 7, 10, 18]

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

Тема 7. Серологічні реакції у вірусології. Методи титрування вірусів. Титрування вірусів за інфекційною дією. Титрування вірусів за інфекційною дією з оцінкою одиничного ефекту. Титрування вірусів за інфекційною дією із статистично оцінюємим ефектом. Титрування вірусів за гемаглютинувальною дією. Використання серологічних реакцій у вірусології, Реакція затримання гемаглютинації (реакція гальмування гемаглютинації). Реакція дифузійної преципітації в агаровому гелі. Реакція нейтралізації. Реакція непрямой (пасивної) гемаглютинації. Реакція латекс–аглютинації. Реакція затримання гемадсорбції. Реакція нейтралізації гемадсорбції. Реакція зв'язування комплементу.			6	6	[3, 4, 8, 13, 20]
Тема 8. Віруси сказу та хвороби Ауескі. Лабораторна діагностика вірусних хвороб	2				[1, 7, 8, 10, 14]
Тема 9. Віруси віспи ссавців та птахів. Лабораторна діагностика вірусних хвороб				4	[1, 3, 8, 17, 19]
Всього за 4 семестр	14		16	30	
5 семестр					
Тема 7. Серологічні реакції у вірусології. Реакція імунофлуоресценції (метод флуоресціюючих антитіл). Принцип РІФ, використання у вірусології. Схема постановки РІФ. Схема постановки непрямого методу РІФ. Імуноферментний аналіз. Принцип ІФА, використання у вірусології. Схема постановки гістохімічного варіанту ІФА. Схема постановки твердофазного варіанту ІФА.			6		[3, 4, 8, 13, 20]
Тема 10. Віруси грипу ссавців та птахів. Лабораторна діагностика вірусних хвороб	2				[2, 4, 7, 13, 18]
Тема 11. Вірус ящуру. Вірус гепатиту каченят Лабораторна діагностика вірусних хвороб	2			2	[1, 3, 6, 12, 17]
Тема 12. Віруси інфекційного ринотрахеїту, парагрипу, діареї ВРХ. Лабораторна діагностика вірусних хвороб	2				[2, 4, 10, 11, 16]
Тема 13. Вірус лейкозу ВРХ. Віруси інфекційної анемії коней і африканської	2			6	[1, 6, 8, 14, 18]

чуми однокопитних. Лабораторна діагностика вірусних хвороб					
Тема 14. Віруси класичної і африканської чуми свиней. Вірус хвороби Тешена. Лабораторна діагностика вірусних хвороб	2			[1, 3, 9, 13, 21]	
Тема 15. Молекулярно-генетичні методи діагностики вірусних хвороб тварин. Полімеразна ланцюгова реакція, її використання у вірусології			2	6	[3, 4, 8, 11]
Тема 16. Вірус хвороби Ньюкасла. Віруси інфекційного ларинготрахеїту та інфекційного бронхіту птиці. Віруси хвороби Марека, лейкозу птиці.	4			2	[1, 5, 9, 16, 19]
Тема 17. Віруси чуми та гепатиту собак. Віруси міксоматозу та геморагічної хвороби кролів.	2			4	[3, 7, 10, 16, 18]
Тема 18. Лабораторна діагностика вірусних хвороб. Використання діагностичних наборів при діагностиці вірусних хвороб тварин. Вирішення діагностичних завдань.			6	10	[4, 9, 10, 17, 21]
Всього за 5 семестр	16		14	30	
Всього	30		30	60	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН 1	Опитування студентів з роз'ясненням ключових питань предмету, відповіді на запитання студентів, опанування практичних навичок, методики виконання лабораторних робіт. Інтерактивне обговорення теми у вигляді дискусії, що включає інформацію, представлену в схемах та малюнках. Робота з реальними об'єктами для вірусологічних досліджень та моделями.	12	Самостійне опрацювання матеріалів до теми. Запам'ятовування теоретичного матеріалу, спостереження. На основі вивченого і опрацьованого матеріалу оформлення конспекту із самостійної роботи Ознайомлення з інформацією офіційних сайтів за темою заняття чи окремим питанням. Вирішення ситуаційних завдань	12
ДРН 2	Опитування студентів з роз'ясненням ключових питань предмету, відповіді на запитання студентів, опанування практичних навичок, методики виконання лабораторних	16	Самостійне опрацювання матеріалів до теми. Запам'ятовування теоретичного матеріалу, спостереження. На основі вивченого і опрацьованого матеріалу	16

	<p>робіт. Інтерактивне обговорення теми у вигляді дискусії, що включає інформацію, представлену в схемах та малюнках. Робота з реальними об'єктами для вірусологічних досліджень та моделями.</p>		<p>оформлення конспекту із самостійної роботи Ознайомлення з інформацією офіційних сайтів за темою заняття чи окремим питанням. Вирішення ситуаційних завдань</p>	
ДРН 3	<p>Опитування студентів з роз'ясненням ключових питань предмету, відповіді на запитання студентів, опанування практичних навичок, методики виконання лабораторних робіт. Інтерактивне обговорення теми у вигляді дискусії, що включає інформацію, представлену в схемах та малюнках. Робота з реальними об'єктами для вірусологічних досліджень та моделями.</p>	16	<p>Самостійне опрацювання матеріалів до теми. Запам'ятовування теоретичного матеріалу, спостереження. На основі вивченого і опрацьованого матеріалу оформлення конспекту із самостійної роботи Ознайомлення з інформацією офіційних сайтів за темою заняття чи окремим питанням. Вирішення ситуаційних завдань</p>	16
ДРН 4	<p>Опитування студентів з роз'ясненням ключових питань предмету, відповіді на запитання студентів, опанування практичних навичок, методики виконання лабораторних робіт. Інтерактивне обговорення теми у вигляді дискусії, що включає інформацію, представлену в схемах та малюнках. Робота з реальними об'єктами для вірусологічних досліджень та моделями.</p>	16	<p>Самостійне опрацювання матеріалів до теми. Запам'ятовування теоретичного матеріалу, спостереження. На основі вивченого і опрацьованого матеріалу оформлення конспекту із самостійної роботи Ознайомлення з інформацією офіційних сайтів за темою заняття чи окремим питанням. Вирішення ситуаційних завдань</p>	16

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (азначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

4 семестр

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Усний контроль (участь у дискусії)	30 балів / 30%	Щотижня

	по темі лекції)		
2.	Письмовий контроль (виконання завдань із самостійної роботи).	15 балів / 15%	Згідно з розкладу
3.	Лабораторно-практичний контроль (виконання завдань на лабораторних роботах) Вирішення ситуаційних завдань	40 балів / 30%	Згідно з розкладу ЛПЗ
4.	Підсумковий контроль (розв'язування тестів)	15 балів / 15%	Згідно графіку здачі модулів

5 семестр

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Усний контроль (участь у дискусії по темі лекції)	20 балів / 20%	Щотижня
2.	Письмовий контроль (виконання завдань із самостійної роботи).	15 балів / 15%	Згідно з розкладу
3.	Лабораторно-практичний контроль (виконання завдань на лабораторних роботах) Вирішення ситуаційних завдань	20 балів / 20%	Згідно з розкладу ЛПЗ
4.	Підсумковий контроль (розв'язування тестів)	15 балів / 15%	Згідно графіку здачі модулів
5.	Екзамен (письмовий тест)	30 балів / 30%	Згідно графіку екзаменаційної сесії

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно <14 балів	Задовільно 15-24 балів	Добре 25-34 балів	Відмінно ³ 35-40 балів
Тематичне опитування. Усний контроль	Студент може відтворити тільки окремі фрагменти з курсу.	Студент має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях.

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

			неточності	
	<9 балів	10-19	20-29 балів	30 балів
Лабораторно-практичний контроль (виконання завдань на лабораторних роботах) Вирішення клініко-ситуаційних завдань	Студент не підготовлений до вирішення завдань, відповідь неповна, окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами виконує поставлені завдання. Виконання завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи	Студент засвоїв основний матеріал, та розуміє постанову завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Виконано усі вимоги завдання, але з порушенням методик	Завдання виконане методично вірно та якісно. Студент вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни на практиці При виконанні завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання
	<5 балів	5-8	8-14 балів	15 балів
Письмовий контроль (виконання завдань із самостійної роботи). Захист конспекту із самостійної роботи	Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні. Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час оформлення робіт в більшості є невірними, необґрунтованими	Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при виконанні оформленні завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається. Помилки у відповідях не є системними.	При виконанні завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання. Конспект оформлений бездоганно, логічно розташований матеріал з розумінням взаємозв'язків процесів розкритих з даної теми.
Тести множинного вибору	Студент дає правильну відповідь на декілька питань ($\leq 33\%$ правильних відповідей).	Студент має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються і дає правильну відповідь на	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, і дає правильну відповідь на декілька питань (60–89 %)	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно дає відповідь на питання тесту

		декілька питань (34–59% правильних відповідей).	правильних відповідей).	(90–100 % правильних відповідей).
--	--	---	-------------------------	-----------------------------------

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування студентів з роз'ясненням ключових питань предмету, відповіді на запитання студентів, опанування практичних навичок (методики виконання лабораторних робіт)	Протягом заняття
2	Усний зворотній зв'язок від викладача під час роботи над вирішенням клініко-ситуаційних завдань	Протягом заняття
3	Письмовий зворотній зв'язок від викладача після перевірки конспекту із самостійного вивчення дисципліни.	Протягом тижня, після виконання

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники посібник

1. Калініна О.С, Панікар І.І., Скибіцький В.Г. Ветеринарна вірусологія/ О.С.Калініна, І.І.Панікар,В.Г. Скибіцький. - К.: Вища освіта, 2004.- 432с.
2. Практикум з ветеринарної вірусології /І.І.Панікар, В.Г.Скибіцький, О.С.Калініна – Суми: Козацький вал, 2007. – 236с.
3. Практикум з ветеринарної вірусології / В.Г.Скибіцький, І.І. Панікар, О.А. Ткаченко та ін. – К.: Вища освіта, 2005. – 208с.
4. Практикум зі спеціальної ветеринарної вірусології / І.І.Панікар, Г.І.Гарагуля, Іг.Іг.Панікар – Суми, 2005. – 84 с.
5. Сюрин В. Н., Соловьев Б. В., Фомина Н. В. Вирусные болезни животных/ В.Н.Сюрин, Б.В.Соловьев, Н.В.Фомина - М.: ВНИТИБП, 2008.- 928с.
6. Влізло В. В., Слівінська Л. Г., Максимович І. А., Леньо М. І., Галяс В. Л. Лабораторна діагностика у ветеринарній медицині : довідник. Львів : Афіша, 2014. 152 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

7. Ветеринарна вірусологія. Спеціальна вірусологія: частина 1// Методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних занять/ О.І.Решетило, О.С.Панасенко, В.А.Педан - Суми, 2012. - 23 с.
8. Ветеринарна вірусологія. Спеціальна вірусологія: частина 2// Методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних занять/ О.І.Решетило, О.С.Панасенко, В.А.Педан - Суми, 2013. - 21 с.
9. Ветеринарна вірусологія. Постановка реакції непрямой гемаглютинації// Методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних занять/ О.С.Панасенко, О.І.Решетило, В.А.Педан - Суми, 2012. - 20 с.
10. Ветеринарна вірусологія. Постановка ІФА// Методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних занять/ О.І.Решетило, О.С.Панасенко, В.А.Педан - Суми, 2013. - 28 с.

11. Ветеринарна вірусологія. Постановка РІФ, прямий і непрямий метод// Методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних занять/ О.І.Решетило, О.С.Панасенко - Суми, 2013. - 42 с.
12. Ветеринарна вірусологія. Спеціальна вірусологія: частина 3./ Методичні вказівки до проведення лабораторно-практичних занять зі спеціальної ветеринарної вірусології ОКР “Бакалавр” частина 3 серологічні реакції// О.І.Решетило, О.С.Панасенко. – Суми, 2014 – 18 с.
13. Ветеринарна вірусологія. Спеціальна вірусологія/ Методические указания для проведения лабораторно-практических занятий по ветеринарной вирусологии (рабочая тетрадь для ЛПЗ часть 1)” для студентів факультету ветеринарної медицини на російській мові//О.І.Решетило, О.С.Панасенко, В.В.Гаркава. – Суми, 2014 – 41 с.
14. Ветеринарна вірусологія/ Методичні вказівки до проведення навчальної практики з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» ОКР “Бакалавр”//О.І.Решетило, О.С.Панасенко – Суми, 2014 – 22 с.
15. Ветеринарна вірусологія// Методичні вказівки до лекцій з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» ОКР “Бакалавр”//О.І.Решетило, О.С.Панасенко – Суми, 2016 – 93 с.
16. Ветеринарна вірусологія/Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» частина 1 для студентів напрямку підготовки 211 «Ветеринарна медицина», 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза» ОКР «Бакалавр» факультету ветеринарної медицини //О.І.Решетило, О.С. Панасенко – Суми, 2017 – 100 с.
17. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» частина 2 для студентів спеціальності 211 «Ветеринарна медицина», 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза» освітній ступінь «бакалавр» факультету ветеринарної медицини /О.І.Решетило, О.С. Панасенко – Суми, 2018 – 125 с.

6.1.3. Інші джерела

18. Практикум по ветеринарной вирусологии/ Р.В.Белоусова, Н.И.Троценко, Э.А.Преображенская - <http://knigi.tr200.biz/index.php?id=3458193>
19. Ветеринарная вирусология/ Р.Г.Госманов, Н.М.Колычев, В.И.Плешакова - http://e.lanbook.com/books/element.php.pl1_cid=25&pl1_id=569

6.2. Додаткові джерела

20. Практикум по ветеринарной вирусологии / Н.И.Троценко, Р.В.Белоусова, Э.А.Преображенская – М.: Агропромиздат, 2009. – 287 с.
21. Сюрин В.Н., Фомина Н.В. Частная ветеринарная вирусология – справочная книга/ В.Н.Сюрин, Н.В.Фомина - М.: Колос, 2006. – 472с.

6.3. Програмне забезпечення

- Microsoft Power Point – візуалізація даних Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних
- Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
- Система дистанційного навчання і контролю Moodle

Рецензія на Робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП _____ Петров Р.В.

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		

Рецензент викладач кафедри вірусології, патанатомії та хвороб птиці, професор Зон Г.А. _____
 (назва) (посада, ПІБ) (підпис)

